Cv.9: Fyzikálne modelovanie systémov v Simscape

- 1. Simscape: úvod, základné pojmy, knižnice prvkov
- 2. Simulácia elektrického obvodu v Simscape
- 3. Simulácia mechanického translačného systému v Simscape

1. Simscape: úvod, základné pojmy, knižnice prvkov

 Úvod do Simscape všeobecne a do Simscape Electrical <u>https://www.mathworks.com/products/simscape-electrical.html</u> Watch video

Vlastnosti Simscape

- Ide o tzv. fyzikálne modelovanie
- Rozširuje knižnice Simulinku pre modelovanie fyz. systémov rôznej podstaty
- Obsahuje modely základných prvkov rôznych fyzikálnych domén:

Odštartovanie:

- >> slLibraryBrowser
- alebo použijeme ikonu (tlačidlo) v Simulinku:

V knižnici nájdeme:

Y	Simscape		
	>	Foundation Library	
		Utilities	
	>	Driveline	
	>	Electrical	
	>	Multibody	

Foundation Library

Inou možnosťou je zadať:

>> <mark>Simscape</mark>

Otvoríme nasledovnú knižnicu blokov:

Simscape Electrical

Simscape Electrical - Simscape Electrical Block Libraries

https://www.mathworks.com/help/physmod/sps/ug/simscape-electrical-block-libraries.html

Simscape Mechanical

Simscape Driveline

Simscape Multibody

2. Pravidlá pri fyzikálnom modelovaní vo viacerých doménach

- <u>Každá doména vyžaduje najmenej jeden referenčný blok¹</u>, t.j. v prípade kombinácie elektrického a mechanického systému musí byť príslušný referenčný bod pripojený pre každý podsystém: mechanický translačný, rotačný a elektrický.
- V obvode je povolených viac pripojení k referencii domény.

Príklady pripojenia referenčných bodov

Vo fyzikálnej schéme v Simscape musí byť ku každému obvodu pripojený odpovedajúci referenčný bod.

Napr. pre elektrický obvod a mechanický rotačný je to:

V prípade galvanicky oddelených obvodov pomocou transformátora musí byť elektrický referenčný bod pripojený ako ku primárnej strane transformátora, tak aj ku sekundárnej strane.

¹ Modeling Best Practices <u>https://nl.mathworks.com/help/physmod/simscape/ug/modeling-best-practices.html#brlki8u</u>

V. Fedák

3. Simulácia elektrického obvodu v Simscape

Postup pri zostavení modelu el. obvodu v Simscape:

 V MATLABE zadať: >> simscape tým dostaneme základnú knižnicu Simscape:

- 2) Zvolíme New model (plochu, kam budeme ťahať bloky z knižnice)
- 3) Z Foundation library t'aháme bloky:
 - z Electrical Elements prvky R, L, C. Prepojíme ich podľa schémy obvodu z Electrical Sensors snímače prúdu a napätia
 - (Curent Sensor, Voltage Sensor)
- 4) Z knižnice Utilities t'aháme"

PS – Simulink Converter - to je prevodník z výstupu zo Simscape (zo snímačov) do Simulinku (napr. blok Scope, príp. To Workspace)

Simulink – PS Converter – prevodník na vstupe – napr. zo Simulinkového bloku Step (kde v našom prípade zadávame vstupné napätie) do schémy v Simscape

Solver Configuration – blok pre riešenie diferenciálnych rovníc v Simscape. Jednoducho ho pripojíme ku hociktorému spoju v obvode

- 5) Doplníme schému zdrojom signálu (**Step**) a výstupmi (**Scope, To Workspace**)
- 6) Nastavíme parametre prvkov obvodu
- Spustíme riešenie ako v Simulinku a spracujeme výsledky (napr. prechodovú charakteristiku) v MATLABe, príp. vhodne nastavíme výstupy v bloku Scope-

Príklad: Sériový RLC obvod RLC_PS.slx

Matematický model:

$$L\frac{d^2q}{dt^2} + R\frac{dq}{dt} + Cq = U \qquad q(t) = \int_0^t i(\tau)d\tau$$

Schéma v Simulinku:

Schéma v Simscape

Pripojenie externého zdroja napätia

4. Simulácia mechanického translačného systému v Simscape

Priklad 1: Jednohmotnostný systém

V MATLABe:

- help simscape
- Simscape Documentaion
- Get Started with Simscape
- Essential Steps for Constructing a Physical Model

Ctrl + L – otvorí knižnicu blokov danej kategórie

1) Vytvorenie modelu – potrebné bloky:

Výsledná schéma v Simscape (m1b1k1_PS.slx)

(vyskúšať odozvu na step a sinus)

Príklad 2: dvojhmotnostný translačný systém

Model v Simulinku

Model v Simscape

4 Simulácia mechanického rotačného systému v Simscape

Príklad

Namodelovať mechanický rotačný systém obsahujúci zdroj momentu, prevodovku (j = 2), moment zotrvačnosti a rotačný tlmič. Merajte vstupnú a výstupnú rýchlosť.

Základné usporiadanie zotrvačníka s tlmením (trenie v ložiskách):

Schéma v Simscape

https://nl.mathworks.com/videos/student-competition-physical-modelingtraining-part-2-simscape-fundamentals-107484.html

5 Simulácia elektromechanického systému v Simscape

Príklad. Miesto zdroja momentu doplniť jednosmerný motor do predchádzajúcej schémy s prevodovkou (j = 2), s momentom zotrvačnosti a s rotačným tlmičom.

Vloženie elektro-mechanického meniča (prevodníka). Existujú dva typy elektromechanických meničov:

- 1) Ideálny bezstratový elektromechanický menič
- 2) Elektrický motor (stratový menič)

1) Ideálny bezstratový elektromechanický menič

2) Elektrický motor (menič so stratami)

Ŷ <u>Ŷ</u>	Settings		
at f	Electrical Torque Mecha	nical Faults	
DC Motor	Field type:	Permanent magnet	
	Model parameterization:	By equivalent circuit parameters 🔹	
4 4	Armature resistance:	3.9	Ohm ~
Nastavenie parametrov (zvoliť	Armature Inductance:	12e-6	H ~
sústavu SI)	Define back-emf or torque constant:	Specify back-emf constant	
Electrical Torque Mechanical Faults	Back-emf constant:	0.072e-3	V/rpm ~
Rotor inertia: 0.01 g*cm^2 Rotor damping: 0 N*m/(rad/s)	Rotor damping parameterization:	By damping value	
Initial rotor speed: 0 rpm			
Simscape/Electrical/Electromechanical/Brushed I	Motors		
 Electrical Connectors & Referenc Control Electromechanical Asynchronous Brushed Motors Mechanical Mechanical Mechanical ctuat Permanent Magnet Reluctance & Stepp 	totor RC Servo	Shunt Motor Univ	ersal Motor

6 Simulácia systému výkonový polovodičový menič s PWM moduláciou – motor

Príklad: schéma jednosmerného motora napájaného z meniča s PWM moduláciou

7 Simulácia mechanických systémov v Simscape Multibody

Simscape TM Multibody TM poskytuje prostredie pre simuláciu viacerých telies 3D mechanických systémov, ako sú napr. roboty.

Vlastnosti prostredia:

- Simscape Multibody formuluje a rieši pohybové rovnice pre celý mechanický systém, takže nie je potrebné zostavovať matematický model
- Umožňuje modelovať viachmotnostné systémy viazaných navzájom pomocou blokov predstavujúcich telá, kĺby, obmedzenia, výkonové prvky a snímače.
- Do modelu možno importovať kompletné CAD zostavy vrátane všetkých hmotností, zotrvačných hmotností, spojov, obmedzení a 3D geometrie.
- Umožňuje automaticky generovať 30 animácií pre vizualizáciu dynamických pochodov.
- Ďalej možno do modelu integrovať hydraulické, elektrické, pneumatické a ďalšie fyzikálne systémy pomocou komponentov z prvkov Simscape.

Vyhľadanie vlastností blokov

>> doc

Zvoliť postupne: – Simscape Multibody – Get Started with Simcsape Multibody

alebo do zadať názov skupiny (napr. Belts and Cables)

príp. priamo názov bloku

Príklady na modelovanie v Simscape Multibody:"

https://nl.mathworks.com/help/physmod/sm/examples.html?s_cid=doc_ftr&cat egory=index&s_tid=CRUX_lftnav_example_index

Stručný popis skupín blokov v prostredí Simscape Multibody

Belts and Cables	Časti podsystému lano – kladka; navíjačka
Body Elements	Rôzne druhy telies, zadávajú sa geometrické rozmery, hustota a pod.
Constraints	Obmedzenia pohybu telesa: obmedzenie vzdialenosti, uhla a pohyb po krivke
Curves and Surfaces	Zadefinovanie splajnovej krivky
Forces and Torques	Externá sila a moment, gravitačné pole, sila v pružine a tlmiči
Frames and Transforms	Súradnicové systémy a ich transformácia
Gears and Couplings	Rôzne typy prevodoviek
Joints	Bloky typu Joints sú tvorené jedným alebo zlúčením viacerých tzv. primitív (Joint Primitives), ktoré potom tvoria stupne voľnosti. Kĺby spájajú bloky typu body a pridávajú im stupne voľnosti, tiež určujú smer a druh pohybu.
	Joints majú v bloku porty označené ako B-Base a F-Follower. Znamená to, že follower vykonáva pohyb vzhľadom k Base.
	Druhy primitív:
	Prismatic- jeden translačný stupeň voľnosti
	 Revolute- jeden rotačný stupeň voľnosti
	 Spherical- tri stupne vol'nosti okolo stredného bodu
	Weld-zvar, bez stupňa voľnosti
Utilities	Blok Machine Environment

Prehl'ad blokov Simscape Multibody

Príklad: simulácia pohybu jednoduchého kyvadla v Simscape Multibody

$$\frac{d^2\theta}{dt^2} + \frac{b}{m}\frac{d\theta}{dt} + \frac{g}{l}\sin\theta = 0$$

Potrebné bloky (znázornené pre dvojité kyvadlo)

Odštartovanie Simscape Multibody

Funkcia smnew otvára šablónu modelu Simscape Multibody. Šablóna obsahuje niekoľko bežne používaných blokov a automatický výber riešiča s variabilným krokom pre čo najvhodnejšie riešenie modelu:

- Simulink-PS Converter
- Solver configuration
- World frame
- Mechanism configuration
- Brick Solid
- Rigid transform
- PS-Simulink Converter
- Scope

>> sm compound body

Creating a Simple Part

imple PartCreating a Complex Partf(x) = 0Implement of the formula of th

Model parameters are defined in the model workspace.

Otočný čap (Pivot) 1 W f(x) = 0Base 2 B Mechanism Configuration Solid Base # 69049412 = # 8888991 Conception Represents a solid combining a geometry, an inertia and mass, a graphics component, and rigidly attached harms, into a single unit. A solid is the common building block of rigid bodies. The Solid block obtains the inertia from the geometry and density, from the geometry and mass, or from an inertia tensor that you specify. the expandable nodes under Properties, select the types of emerty, viertia, graphic features, and frames that you want vid their parameterizations. Port R is a frame port that represents a reference frame associated with the geometry. Each additional created frame generates another frame port. -Ractius 0.1 m << netry Calculate from Geometry Density Typie 1.000 1000 kg/(m^3) From Geom Simple (0.2 0.2 0.2) 1.0 at Prop Show Port R New Frame 10 K OK Cancel Help And

>> sm_single_pendulum_sl

Parametre: $l = 1 \text{ m}, m_1 = 0.5 \text{ kg}, b = 0.1 \text{ Ns/m}$

Simulink Model

$\frac{1}{s}$ $\frac{1}$

Ďalšie informácie – viď MATLAB help:

Príklad: Simulácia pohybu dvojitého kyvadla v Simscape Multibody (Single Pendulum in Simulink and Simscape Multibody)

Model a Simple Pendulum

Tutorial Overview Build Model Specify Gravity Set Pendulum Starting Position Configure Solver Assemble Model Simulate Model Save Model

Kinematická schéma:

Matematický model: (aj s tlmičmi b_1 , b_2 v kĺboch)

$$\ddot{\varphi}_{1} = -\frac{1}{(m_{1} + m_{2}) \cdot l_{1}^{2}} [m_{2}l_{1}l_{2} \, \ddot{\varphi}_{2} + b_{1}\dot{\varphi}_{1} + (m_{1} + m_{2})gl_{1}\varphi_{1}]$$
$$\ddot{\varphi}_{2} = -\frac{1}{m_{2}l_{2}^{2}} [m_{2}l_{1}l_{2}\ddot{\varphi}_{1} + b_{2}\dot{\varphi}_{2} + m_{2}g\varphi_{2}]$$

Assembling Parts into a Double Pendulum

Open Model

(Assembly)

Príklad zobrazuje zostavenie častí modulárne navrhnutého modelu dvojitého kyvadla. Upper and Lower Links sú kópie toho istého článku s rôznymi parametrami dĺžky, hustoty a farieb.

Dvojité kyvadlo začína v počiatočnom stave (spôsobené výchylkou oboch uhlov) a pohybuje sa pod vplyvom gravitácie.

Animation and Solution of Double Pendulum Motion

Open Live Script

Step 1: Define Displacement, Velocity, and Acceleration of Double Pendulum Masses
Step 2: Define Equations of Motion
Step 3: Evaluate Forces and Reduce System Equations
Step 4: Solve System Equations
Step 5: Create Animation of Oscillating Double Pendulum

Double Pendulum in Simulink and Simscape Multibody

>> sm_double_pendulum_sl

Parametre: $l_1 = 2 \text{ m}, l_2 = 1 \text{ m}, m_1 = 0,3 \text{ kg}, m_2 = 0,3 \text{ kg}, b_1 = 0,1 \text{ Ns/rad}, b_2 = 0,2 \text{ Ns/rad}$

Tutorial 01: Simscape Multibody Basics and Double Pendulum Modeling | LUT University https://www.youtube.com/watch?v=6pifanyE9f0

Ďalšie príklady: (vyše 50 príkladov) – pozri: Simscape Multibody – Examples

5. Literatúra

- [1] MATLAB help center <u>https://nl.mathworks.com/help/physmod/sm/examples.html?category=simulation-and-analysis&s_tid=CRUX_topnay</u>
- [2] Physical Modeling Tutorial, Part 1: Introduction to Simscape https://www.youtube.com/watch?v=liIKeYxa00I
- [3] Physical Modeling with Simscape https://www.youtube.com/watch?v=ERrf7qtV4e0
- [4] Simscape Examples <u>https://nl.mathworks.com/help/physmod/simscape/examples.html?s_tid=CRUX_lftnav</u> <u>example %5Bobject+Object%5D&category=index</u>

- [5] Simscape Electrical https://nl.mathworks.com/help/physmod/sps/index.html?s_tid=CRUX_lftnav https://nl.mathworks.com/help/physmod/sps/examples.html?category=index&s_tid=CR UX_index
- [6] Simscape Electrical Examples https://nl.mathworks.com/help/physmod/sps/examples.html?s_tid=CRUX_lftnav_exam_ ple_%5Bobject+Object%5D&category=index
- [7] Creating A New Circuit https://nl.mathworks.com/help/physmod/simscape/ug/creating-a-new-circuit.html
- [8] RC Circuit in Simulink and Simscape https://nl.mathworks.com/help/physmod/simscape/ug/rc-circuit-in-simulink-and-simscape.html
- [9] Cascaded RC Circuit in Simulink and Simscape <u>https://nl.mathworks.com/help/physmod/simscape/ug/cascaded-rc-circuit-in-simulink-and-simscape.html</u>
- [10] Modelling Electrical Systems in MATLAB with SimScape https://www.youtube.com/watch?v=xbecP-txh44
- [11] Simscape circuit simulation https://www.youtube.com/watch?v=KwqOtFJLBHg
- [12] Simscape Electrical Examples https://nl.mathworks.com/help/physmod/sps/examples.html?s_tid=CRUX_topnav
- [13] Modeling Mechanical Systems: The Double Pendulum <u>https://blogs.mathworks.com/simulink/2009/02/26/modeling-mechanical-systems-the-double-pendulum/</u>
- [14] Double Pendulum in Simulink and Simscape Multibody <u>https://nl.mathworks.com/help/physmod/sm/ug/double-pendulum-in-simulink-and-simscape-multibody.html;jsessionid=cbd9af419253fa27a55de49d1cc3</u>
- [15] Double Mass-Spring-Damper in Simulink and Simscape Double Mass-Spring-Damper in Simulink and Simscape
- [16] Multibody modeling https://nl.mathworks.com/help/physmod/sm/examples.html?category=multibodymodeling&s_tid=CRUX_lftnav_example_simulation-and-analysis
- [17] PDF Documentation for Simscape Multibody https://nl.mathworks.com/help/pdf_doc/physmod/sm/index.html
- [18] Simscape Multibody Belts and Pulleys Examples <u>https://nl.mathworks.com/matlabcentral/fileexchange/66519-simscape-multibody-belts-and-pulleys-examples</u>
- [19] Simscape Multibody User's Guide https://nl.mathworks.com/help/pdf_doc/physmod/sm/sm_ug.pdf

[20] Multibody modeling

https://nl.mathworks.com/help/physmod/sm/examples.html?category=multibodymodeling&s_tid=CRUX_lftnav_example_simulation-and-analysis

[21] Tutorial 01: Simscape Multibody Basics and Double Pendulum Modeling | LUT Uni | Finland <u>https://www.youtube.com/watch?v=6pifanyE9f0</u>